

موسسه / پژوهشکده / مرکز مرتبط: موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

عنوان: تاثیر تنش خشکی بر رفتارهای مروفیزیولوژیک زرشک بی دانه

یافته منتج از پروژه شماره: ۳-۶۴-۰۹۰۸-۱۱-۰۱۱-۹۷۰۰۵۴ مدت اجرا: ۳ سال

مجری مسئول: محمد هادی راد رتبه علمی: دانشیار پژوهش

مجری: فرشید حسنی

آدرس الکترونیکی مجری مسئول: mohammadhadi@rad@gmail.com

تعریف مسئله و اهمیت موضوع:

بر اساس اطلاعات موجود، کشور ایران یکی از مناطق اولیه پراکنش و خاستگاه زرشک در دنیا محسوب می گردد. با توسعه کاشت آن در مناطق مختلف کشور و در شرایط اقلیمی مناسب، امکان تنوع بخشیدن به محصولات باغی و دارویی بیشتر شده و بهره گیری از اراضی که امکان کاشت سایر گونه های حساس در آن ها میسر نیست، مقدور می گردد. اصل و منشأ زرشک بی دانه از روستاهای استان خراسان جنوبی بوده و از آنجا به سایر مناطق پراکنش یافته است. از نظر تولید، بیش از ۹۸/۷ درصد تولید جهانی زرشک متعلق به ایران می باشد که عمدتاً در خراسان جنوبی و با سطح زیر کشت ۱۳۸۹۹ هکتار و تولید ۱۳۲۳۵ تن و با متوسط عملکرد ۱۱۵۵ کیلوگرم در هکتار تولید می شود. علاوه بر این بیش از ۵۰۰۰۰ خانوار روستائی و شهری در زنجیره تولید و توزیع و فرآوری این محصول فعالیت دارند و سالانه حدود ۳۲۰۰ فرصت شغلی را فقط در شهرستان قائنات فراهم کرده است. هم چنین، روند صادرات آن در سال های اخیر از رشد بسیار خوبی برخوردار گردیده است که توسعه سطح زیر کشت و انجام فعالیت های جنبی مرتبط را نوید می دهد. زرشک به غیر از کاربرد گسترده ای که در صنایع غذایی دارد. از خواص معجزه آسای درمانی زیادی برخوردار است. این گیاه از تحمل قابل ملاحظه به شرایط نامساعد محیطی برخوردار است و امکان توسعه کاشت آن در بسیاری از اراضی کم بازده وجود دارد. با توجه به جایگاه ویژه زرشک بدون هسته در صنایع غذایی و طب سنتی و بهبود شرایط زیست محیطی از طریق حفظ منابع آب و خاک، ضرورت توجه بیشتر به آن با انجام تحقیقات گسترده در زمینه های مختلف و از جمله تنش های محیطی امری ضروری است.

دستورالعمل بکارگیری یافته در عرصه:

هرچند از زرشک، به عنوان یک گیاه مقاوم به خشکی یاد می شود، باید متذکر شد که به دلیل اهمیت کمی و کیفی میوه در این گیاه، باید آن را از تنش های محیطی و از جمله تنش خشکی دور نگه داشت. نتایج بررسی های به عمل آمده از این تحقیق، نشان داد که هر چهار مرحله رشد، بسیار حساس به تنش خشکی بوده و در صورت بروز پدیده